

Inleiding en toelichting

Hierbij biedt de jury het juryrapport aan van de Boerderijenpluim 2015, van boerderijen en/of schuren die kandidaat zijn gesteld voor de Boerderijenpluim 2015 en die door onze Stichting samen met Brabants Heem wordt uitreikt aan de eigenaar die met de restauratie/renovatie en/of herbesteding van zijn/haar boerderij of bijgebouw een bijzondere prestatie heeft geleverd.

Nog even samengevat bestonden de criteria uit, selectie- en beoordelingscriteria, zoals;

- *Architectuurhistorische criteria;*
- *Bouwhistorische criteria;*
- *Landbouwhistorische criteria;*
- *Ensemble- en landschappelijke waarden.*

De jury was unaniem in haar oordeel aan welke boerderij "De Pluim" kon worden toegeschreven. Hoewel twee boerderijen duidelijk geen grote verschillen in waardering tonen en heel erg dicht bij elkaar kwamen qua waardering voor de Boerderijenpluim 2015, min of meer hetzelfde schoonden en er helaas maar eentje als eerste kan eindigen, de boerderij uit Cromvoirt de voorkeur heeft gekregen. Deze boerderij is een uitstekend voorbeeld - naast de andere - van hoe een boerderij kan worden herbested als (woon)boerderij. Daarbij is sprake van zeer goede en eigentijdse (tijdelijke) oplossingen, zowel ruimtelijk gezien als behoud van complete gebintconstructies. Het zijn voorbeelden voor eigenaren, doch vooral voor architecten van hoe kan worden omgegaan met ruimtelijkheid, de inbouw van ruimten of het achterwege laten van ingrepen. De belevingswaarde van de boerderij in Cromvoirt is bijzonder hoog en de instandhouding van de vele onderdelen wordt eveneens hoog gewaardeerd. Met zeer veel gevoel voor de historische waarde en betekenis van de onderdelen van deze boerderij, is deze zeer geslaagd eigentijds gerestaureerd. Aan het uiterlijk zijn geen grote wijzigingen uitgevoerd. Terughoudendheid, eenvoud en harmonie, zijn steekwoorden waarmee de kwaliteit van deze restauratie is uitgevoerd. Niet de persoonlijke ideeën maar de bestaande boerderij was het vertrekpunt en vormde de uitgangspunten.

De boerderij in Rosmalen die nog niet geheel afgewerkt was, op wat kleinigheden na, verdient in feite zeker ook een pluim. Zoals hieronder opgemerkt was de ruimtelijkheid van het voormalige bedrijfsdeel voorbeeldig opgelost met de verdieping / vides, het zicht vanuit beneden naar boven en de materiaalkeuzes van onder andere open balustrades met staaldraden en hardglazen puien. Ook een complement naar deze architect(e) en de eigenaren. Helaas voor hen is er maar één Boerderijenpluim 2015, misschien een volgende keer wel, want men vrij is om weer mee te dingen.

Onder de boerderijen waren er enkele die al generaties lang in familiebezit van de betreffende eigenaar waren, maar er waren ook boerderijen die meer recent door de eigenaren gekocht en verbouwd waren. Het nemen van een dergelijk grote stap verdient in feite al een pluim. Het doel van de Boerderijenstichting is het stimuleren van de instandhouding van de boerderij. De criteria om te komen tot een beslissing over wie dit jaar de pluim verdient, is daar dan ook van afgeleid. Het gaat dus niet om wie de mooiste boerderij heeft maar om de opdrachtgever, die door zorgvuldige weloverwogen uitgangspunten te kiezen, in stand houdt wat van belang is voor de geschiedenis van de boerderij.

Niet alle verbouwingen onder de aanvragen voor de boerderijenpluim waren geheel gereed. De jury adviseert die eigenaren waarvan de boerderij nog niet afgewerkt was, om de volgende keer opnieuw deel te nemen. Verder adviseert de jury aan aspirant bouwers, om zich door ter zake deskundigen te laten adviseren. Deskundigen zijn niet per definitie de aannemers of de burens maar gespecialiseerde architecten / bouwkundigen met ruime decennia lange ervaring in restauratie. De mate waarin men advies inwint, betaalt zich uiteindelijk in de regel terug in de kwaliteit van de boerderij en in de financiële waarde van de boerderij.

Complimenten voor deze inspanningen en voor het behoud van kostbaar historisch en cultureel erfgoed voor ons nageslacht!!

De jury bestaande uit:

- mr. Otte Strouken, bestuurslid Brabants Heem
- ir. Wim Beelen, architect en bouwhistoricus
- Jos Bertens, boerderijdeskundige
- Joop Steenbakkers, bouwkundige en vz werkgroep Advisering SdBB

De jury.

In volgorde van het bezoek door de jury, worden nu kort de boerderijen gepresenteerd.

Cromvoirt.

Deze zeer bijzondere Hallehuisboerderij met het jaartal 1647 in de schouw balk was, toen deze door de huidige eigenaar werd overgenomen, in zeer slechte staat. Het is een rijksmonument. Met zeer veel gevoel voor de historische waarde en betekenis van de onderdelen van deze boerderij, is deze zeer geslaagd eigentijds gerestaureerd. Aan het uiterlijk zijn geen grote wijzigingen uitgevoerd. De gevels die oud en sporen van wijzigingen hadden zijn behouden, ook al waren ze krom of stonden ze uit het lood. Het woongedeelte heeft ooit een deling gehad waarbij er in de kopgevel een extra deur was. Deze is wederom dichtgemetseld, maar herkenbaar gehouden. In het voormalig stalgedeelte zijn enkele lage ramen toegevoegd. De grote deuren in de eindgevel staan open en erachter is een pui geplaatst, waardoor men het oorspronkelijk beeld behouden heeft. Ook het luik boven deze deuren heeft een erachter geplaatst raam. In het stalgedeelte is tussen de gebinten als het ware één grote dakhoge doos geplaatst waarin de slaapkamers zich bevinden. Er is zonder het expliciete streven naar iets heel mooi te maken, een harmonisch goed op elkaar afgestemd geheel ontstaan, waarbij de nieuwe eigentijdse elementen terughoudend zijn gebleven. Niet de eigenaar, maar de boerderij spreekt hier en laat zich in alle eenvoud zien. Een Pluim zeker waard.

